

да се посочатъ за примѣръ и имена на граждани, каквите сѫ били хаджи Сотиръ, дѣдо хаджи Панайотъ, дѣдото на Ламби хаджи Пенчевъ; П. Ив. Бакърджиевъ и др. Презъ празницитѣ не рѣдко сѫ били случайнѣ, когато за Коледа и Великденъ отъ кѫщата на дѣдо Панайота и дѣдо Сотира сѫ се раздавали чуvalи съ брашно за беднитѣ, както и по нѣколко чифта обувки за беднитѣ деца. Преди 50 години, стариятъ ергенъ Ван. А. Вангеловъ (1834 — 1883) който е погребанъ въ двора на църквата „Св. Богородица“, пръвъ подарилъ значителна сумъ за направа на първата градска баня, която е била издигната до чешмата „Стърчи кракъ“, като до нейната направа, на сѫщото място, е била първата „Огнена воденица“ за брашно въ Търновския окръгъ, края на която е билъ опожаряванието ѹ. Въ знакъ на благодарностъ къмъ благодетеля Вангеловъ, съ чийто средства, както казахме, се издигнала първата баня въ града, градънството му е издигнало единъ скроменъ паметникъ въ църквата „Св. Богородица“.

Както казахме, горно-орѣховчанката е силно превързана къмъ родното си огнище и рѣдко е искала да се омъжи за чужденецъ. Следъ освобождението, обаче, се забелязватъ представителки на еротическото чувство, които се отдѣлятъ отъ родителите си и следватъ своите кумири — маже. Такъвъ е случаятъ съ Тодора Иванъ Грънчарова — Жданова и сестритѣ Григоръ Язджииеви (Пелагия¹⁾ и Стефани, които се женятъ за руски офицери и като добри съпруги, напускатъ бащиното огнище и следватъ своите съпрузи въ далечна Русия. Още въ турско време, Г.-Орѣховица е дала своята еманципаторка жена революционерка, това е покойната баба Елена Н. Грънчарова, а следъ освобождението — първата жена чиновничка въ България е дала Гор.-Орѣховица, това е Зойка Генчева Каросерова²⁾.

Отъ битието презъ турското робство на орѣховчани,³⁾ заслужаватъ да се отбележатъ тържествените хорѣ, свадбите и празненствата — дунанитѣ, които ставали при особени голѣми тържества и фееричность. Обикновено, въ старите кѫщи, всрѣдъ голѣмите дворове, сѫ ставали хората, гдѣто сѫ се виждали и опознавали младите двойки, а веднажъ заговорята ли сърдцата, — на сцената излизатъ сватовете, които ще хлопатъ на момините порти и ще склонятъ упоритите бащи, да не развалятъ живота на чедо о

1) Пелагия води за съпругъ брата на полския писателъ Хенрихъ Сенкевичъ.

2) Майка на сегашния директоръ на желѣзниците Д-ръ Каросеровъ.

3) Д. П. Хаджидимиевъ — Гор.-Орѣховица въ миналото, въ къ „Росица“ 1930 год.